

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (حجیت قیاس)

ادله حجیت قیاس (سنت)

جلسه ۳۹۳

استاد شفیعی

دلیل حجیت قیاس از سنت:

روایت دوم:

روایتی است که بانویی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و آله پرسید که پدرم حج به عهده‌اش بوده و فوت کرده است آیا من آن را قضا کنم؟ حضرت رسول فرمود: اگر پدرت به کسی بدهکار بود، آیا قضای آن دین خوب نبود؟ آن زن جواب داد: بله، بعد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: «دین الله احق بالقضاء»:
طرف داران قیاس گفته‌اند که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله قیاس کرده است.

جواب:

اولاً: کسی قیاس می‌کند که علم نداشته باشد، در حالی که پیامبر خود مشرع است.

ثانیاً: - بر فرض صحت سند - مقصود پیامبر تطبیق عام بر مصداقی است که مورد سوال قرار گرفته

است.

روایت سوم:

بیع رطب به تمر، مستلزم ربا است چون وزنش کمتر از رطب است. روایت موید صحت قیاس است.

جواب:

این روایت، مانند روایات سابق نمی‌تواند مثبت قیاس باشد. زیرا بر فرض صحت سند، این گونه

روایات های از باب تطبیق کلی بر فرد است، زیرا معنی ندارد حضرت رسول که متصل به وحی است

نیازمند قیاس باشد.

نتیجه بحث از سنت:

روایات مورد استناد قائلین به قیاس، بر فرض صحت سندی، معارض است با روایات ناهیه از اخذ به

رای، بدون مراجعه به کتاب و سنت.

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اجماع و اعتبار قیاس

عمده دلیل بر حجیت قیاس، اجماع است. و مراد از آن، اجماع صحابه است. گرچه نمی توان گفت که صحابه قیاس نمی کردند حتی بعضی از صحابه در مقابل نص، اجتهاد به رای می کردند ولی تمسک به اجماع صحابه صحیح نیست، زیرا در زمان صحابه اجتهادات منقح و معلوم نبوده است، که از باب قیاس است، یا استحسان یا حتی از باب بی مبالاتی نسبت به دین. لذا نمی توان به اجماع صحابه برای حجیت قیاس استدلال نمود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv